

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

ผู้เขียน นายรัชชัย ภูจนรา

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษานอกระบบ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คุสิต ดวงสา

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการอนุรักษ์ส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ผู้วิจัยได้กรณศึกษาจากวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ในตำบลแม่เหียะ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ ประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ ประเพณีแห่ไม้ค้ำศรีมหาโพธิ์ ประเพณีเลี้ยงดง และประเพณีเตียวขึ้นพระธาตุคอกยคำ ที่จะทำให้เกิดทราบว่า ผลจากการมีส่วนร่วมของประชาชนทำให้เกิดการพัฒนาของท้องถิ่น และผลจากการเข้ามามีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้เกิดการพัฒนชุมชนให้เข้มแข็ง โดยมุ่งศึกษาถึง ปัจจัยใดที่ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นและปัจจัยใดที่ส่งผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ทำให้เกิดกระทบอย่างไรในการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในตำบลแม่เหียะ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจและปัจจัยทางการเมือง จากการศึกษาพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลนั้น โดยมากเพศหญิงจะมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรม

ในการส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นมากกว่าเพศชาย อาทิเช่น กลุ่มสตรีแม่บ้าน อาสาสมัครที่เป็นสตรีและเป็นผู้ที่มีอายุในช่วงตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป จะเข้ามามีส่วนร่วมมากกว่า ชุมชนเกิดความเข้มแข็งมากขึ้น จากการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินกิจกรรม และการประเมินผล แต่มีข้อจำกัดคือ ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นที่เป็น

ความต้องการของชุมชนได้อย่างแท้จริง เนื่องจากความต้องการที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณในการดำเนินการ ทำให้สภาพความจริงของชาวบ้านที่จะเข้าร่วมกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ทั้งในแง่การร่วมแรง การร่วมทรัพยากร โดยการมองเห็นว่าตนเองจะได้รับประโยชน์ตอบแทนในสิ่งที่ตนทำไป กล่าวคือผลประโยชน์ต่างตอบแทนเพราะว่าแนวความคิดของชาวบ้านบทส่วนมากจะเห็นประโยชน์จากการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาแต่ไม่อาจเข้าร่วมกิจกรรมได้ เนื่องจากไม่เห็นช่องทางของการมีส่วนร่วมโดยมองที่การพัฒนาท้องถิ่น แล้วแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นภายหลังจากการประเมินผลการดำเนินกิจกรรมต่างๆ แล้ว เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการกำหนดกิจกรรม ในรูปของการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการ การเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่เหิยะ ทำให้การดำรงคงอยู่ของประเพณีเป็นไปตามความต้องการของผู้กำหนดนโยบายของเทศบาล ทำให้วัฒนธรรมดั้งเดิมเกิดการเปลี่ยนแปลงไป การจัดสรรงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการทำให้รูปแบบของการจัดประเพณีเกิดการเปลี่ยนแปลงไป การวัดผลไม่สามารถวัดได้อย่างชัดเจน เนื่องจากความแตกต่างของกิจกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป

ดังนั้น สภาพของการเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชน ก็ไม่ใช่เป็นความต้องการที่แท้จริง เนื่องจากข้อจำกัดทางงบประมาณ ดังนั้นชุมชนจึงมีความเข้มแข็งในเรื่องของการร่วมในการดำเนินกิจกรรม แต่การแสดงความคิดเห็นยังมีเรื่องของผลประโยชน์เข้าครอบงำทำให้การแสดงความคิดเห็นไม่เป็นไปตามความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

Independent Study Title	Participation of Community and Local Administrative Organization in the Conservation and Promotion of Local Cultures and Traditions
Author	Mr. Tawatchai Koonnara
Degree	Master of Education (Nonformal Education)
Thesis Advisor	Asst. Prof. Dr. Dusit Duongsa

ABSTRACT

The purpose of this thesis aimed to study the participation of the community and local administration organization on local tradition and culture conservation and promotion. The researcher acquired the case studies from local traditions and cultures in Mae Hia Sub-district, Mueang Chiang Mai District, Chiang Mai Province; e.g. elderly-person water-pouring ceremony, Sri Mahabhodi wooden strut parade ceremony, joist-catering ceremony, and Doi Kham walking ceremony to recognize that the people's participation resulted in the local development and the local administration organization participation resulted in stronger and developed community. This study focused on related factors causing people to participate in the local tradition and culture conservation and promotion and related factors affecting the participation of local administration organization on local tradition and culture conservation and promotion, and how they affect to local tradition and culture conservation and promotion.

As the result, it was found that the factors affecting the participation of the community in Mae Hia Sub-district are personal factors, social factors, and economic factors. According to the study, it appeared that for personal factors, mostly, women were more interested and participated in the activities promoting and supporting conserving local traditions and cultures than men. The community was stronger according to the participation in planning, performing activities, and evaluating. However, the limitations are actual

opinions which are the needs of the community could not be expressed due to the needs of operation budget which caused the true condition of local people who would participate in any activity, in the manner of physical help and resource collaboration as they thought that they would be receiving benefits in return. This meant the benefit in return since most of the local people's thoughts were about the benefits of the participation in the development activities but was not able to participate in the activities because they did not see the opportunity of the participation. It can be performed by determining the local development and solving the occurred problems after the activity evaluation was done because local administration organization had their role in determining the activities in the form of budget arrangement. The participation in conserving and promoting traditions and cultures of Mae Hia Sub-district Municipality causes the existence of the tradition conforms to the needs of the municipality's needs which cause the changes in the old traditions. The budget arrangement used in the operation of arranging the traditions also changes, and the evaluation is unclear due to the differences of changing activities.

Therefore, the condition of people's participation is not the actual need due to the limited budget. The community is strong on the activity participation, but the opinion expression still involves with the interests causing the opinion expression is not the actual need of the community.